

Informatie voor de leerkracht over de gastles WO2 van Lucienne Aster

Tussen nu en een maand komt Lucienne naar school. Voor het zover is, willen wij graag nog enkele zaken met je doornemen.

1. Inleiding

De gastles bestaat uit twee delen. Allereerst wordt het verhaal verteld. Dit duurt ongeveer 30 minuten. Daarna kunnen de leerlingen vragen stellen en vindt er een gesprek/discussie met de leerlingen plaats. Ook dit duurt 30 tot 45 minuten. Soms loopt het uit vanwege de vele vragen. Dit zal altijd in overleg met de leraar plaatsvinden.

Een gastles heeft het meeste impact wanneer deze is ingebed in de geschiedenismethode en/of een project. Leerlingen kunnen het verhaal dan beter plaatsen. Maar bovenal komt dit de interactie met de leerlingen ten goede. Belangrijk is dat er vragen worden voorbereid!

Achtergrondinformatie gastspreker voor de leerkracht

Lucienne Aster heeft een Joodse moeder en een Duitse vader. Zij kenden elkaar al voor de oorlog vanuit een wandelclub. Haar Duitse vader is stateloos, omdat zijn vader, Luciennes grootvader, nooit het Nederlanderschap heeft aangevraagd. Daardoor wordt haar vader Otto opgeroepen voor de Wehrmacht, het Duitse leger. Hij moet trouw zweren aan Hitler, Joden vervoeren naar de concentratiekampen en vechten voor Duitsland.

Haar moeder Loes is Joods en moet samen haar moeder en haar tante onderduiken.

Wonder boven wonder trouwen zij na de oorlog met elkaar, maar was haar vader Otto nou 'fout of goed'?

2. Voor de gastles

- Introduceer Lucienne Aster in je eigen woorden. Geef niet teveel weg van het verhaal!
- Toon de email voor de leerlingen op het digibord en print deze mail ook uit, zodat de leerlingen de vragen kunnen beantwoorden en invullen. In deze email (in de vorm van een werkblad) staat ook de link naar de film [De oorlog in zeven minuten](#).
- Bedenk vragen met je leerlingen. Dit is heel belangrijk voor de interactie tijdens het nagesprek.
- Om de ouders/verzorgers te informeren over de gastles vind je onderaan dit document een informatiebrief met een voorbeeldtekst.

Tip: vraag leerlingen om eens te informeren bij familieleden, burens, kennissen enz. of zij WO2 hebben meegemaakt of welke verhalen zij over WO2 hebben gehoord. Dan kan natuurlijk ook over andere oorlogen gaan.

Verder is het interessant om leerlingen aan te sporen om voorwerpen mee te laten nemen uit WO2 voor de gastles. Zij kunnen die dan samen bekijken met de gastspreker.

Ter voorbereiding op de gastles enkele huishoudelijke mededelingen

- **Contact met de gastspreker voorafgaand aan de gastles**
Zou je een week voorafgaand aan de gastles telefonisch contact op willen nemen met de gastspreker? De gegevens vind je terug in de bevestigingsmail.
Aandachtspunt: de moeder van Lucienne pleegt zelfmoord. Lucienne benoemt dat aan het eind van haar verhaal. Soms kan dit vanwege ervaringen van leerlingen lastig zijn. Wil je zo vriendelijk zijn om dit expliciet even met Lucienne te bespreken?
- **Conciërge**
De gastspreker meldt zich bij de conciërge. Zou je zo vriendelijk willen zijn om de conciërge even te informeren dat de gastspreker komt? Wellicht kan hij/zij dan aangeven in welk lokaal de gastspreker moet zijn.
- **Opstelling in de klas**
Iedereen blijft in de originele vorm zitten zoals gebruikelijk is.
- **Niet storen betekent echt niet storen!**
Voor het geven van een gastles over je familie verhaal is concentratie nodig. Het werkt bevorderend voor de concentratie wanneer voorafgaand aan de gastles een A4 met de tekst 'Niet storen' op de deur wordt gehangen door de leerkracht. Toch is op dat vlak het beleid verschillend per school. Wij zouden het op prijs stellen wanneer je er voor kunt zorgen dat in ieder geval tijdens het eerste gedeelte van de gastles de gastspreker niet wordt gestoord.
- **Taak van de docent tijdens de gastles**

Het is bevorderend voor de kwaliteit als de leerkracht tijdens de gastles **geen andere werkzaamheden** verricht, maar betrokken is bij de gastles. Dit betekent actief luisteren naar het verhaal. Tijdens het tweede deel van de gastles waarin de vragen worden gesteld, mag je ook de kinderen activeren indien dat nodig is of zelf vragen stellen/iets vertellen ter aanvulling aan de gastspreker. *De leerkracht is verantwoordelijk voor de orde in de klas.*

- **Taak van de gastspreker**

De gastspreker zal het verhaal zo boeiend mogelijk vertellen en de vragen van de leerlingen c.q. discussie in goede orde laten verlopen. De gastspreker verneemt graag voorafgaand aan de gastles eventuele bijzonderheden m.b.t. de leerlingen, zoals bijvoorbeeld leerlingen die een oorlog hebben meegemaakt of andere bijzonderheden.

3. Na de gastles

Wij zouden het fantastisch vinden om foto's en reacties van de leerlingen te ontvangen: info@nadeoorlog.nl. Hierbij een link naar het [evaluatieformulier](#).

Bijlage: voorbeeldtekst brief ouders en/of verzorgenden Beste ouders/ verzorgers en leerlingen,

Op ga ik lesgeven over de Tweede Wereldoorlog en zal daar (.....) lessen over geven.

Hiervoor maak ik samen met de leerlingen op een thematafel en een wandbord met informatie.

Wilt u kijken of zij iets kunnen meenemen voor het wandbord of voor de thematafel over de Tweede Wereldoorlog (b.v. een voorwerp, een boekje, een foto, een krantenartikel, een artikel van internet). Graag voor meenemen.

Wanneer leerlingen zelf iets meenemen en er iets over zoeken zijn ze extra betrokken en gemotiveerd iets over dit onderwerp te leren.

Ook heb ik een gastspreker uitgenodigd. Lucienne Aster is Joods en zal op..... in de klas komen vertellen over dit onderwerp. De leerlingen kunnen hem op die dag vragen stellen over dit onderwerp en zij heeft een leerzaam en afwisselend programma gemaakt voor deze les.

Met vriendelijke groet,

.....(leerkracht)